

LIST VOJVODOVI Z NORFOLKU

John Henry Newman

Devätnáste storočie bolo v živote Cirkvi poznačené neistotou plynúcou zo šírenia nových myšlienok, ktoré odporovali katolíckej viere, a zo silnejúceho liberalizmu ako dôsledku Francúzskej revolúcie (1789) a myšlienkového protestantizmu. Túžba po duchovnej stabilite nepriamo ovplyvnila diskusie na teologickom poli, ktoré sa zaoberali posilnením autority Svätej stolice v podobe definovania pápežskej neomylnosti ako symbolu, ktorý by odvrátil ďalšie možné zlo.

EDÍCIA
AD FONTES

List vojvodovi
z Norfolk
John Henry Newman

John Henry Newman (* 21. febrúár 1801 – † 11. ágúst 1890)

LIST VOJVODOVI
Z NORFOLKU
John Henry Newman

SPOLOK
SVÄTÉHO VOJTECHA
TRNAVA 2015

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Spolok svätého Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.
Trnava 2015

ISBN 978-80-8161-156-8

OBSAH

Úvod / 11

Svedomie verzus pápežský primát / 11

Katolícka oddanosť: voči krajine,
pápežovi a svedomiu / 17

List pre Jeho Milosť vojvodu z Norfolkku

pri príležitosti nedávneho protestu pána Gladstona

Rozdelená oddanosť / 23

Svedomie / 44

ÚVOD

Svedomie verzus pápežský primát

Ak by som musel predniesť prípitok na náboženstvo (čo vlastne ani nie je vhodné), pripil by som na pápeža, ale s vaším dovolením najprv na svedomie, až potom na pápeža.

List vojvodovi z Norfolku, 261

 Devätnáste storočie bolo v živote Cirkvi poznačené neistotou plynúcou zo šírenia nových myšlienok, ktoré odporovali katolíckej viere, a zo silnejúceho liberalizmu ako dôsledku Francúzskej revolúcie (1789) a myšlienkového protestantizmu. Túžba po duchovnej stabilite nepriamo ovplyvnila diskusie na teologickom poli, ktoré sa zaoberali posilnením autority Svätej stolice v podobe definovania pápežskej neomylnosti ako symbolu, ktorý by odvrátil možné ďalšie zlo.¹

---

¹ Francis A. Sullivan, *Magisterium: Teaching Authority in the Catholic Church* (Eugene, OR: Wipf and Stock Publishers, 1983), 94.

Vnútri samotných teologických kruhov bolo vidieť očakávanie, ale aj strach z toho, ako konkrétne bude pápežská neomylnosť uchopená. Tzv. ultramontanistická skupina, v Anglicku reprezentovaná osobou kardinála Henryho Edwarda Manninga (1808 – 1892), sa totiž dožadovala silnej definície neomylnosti pápeža (nielen v otázkach viery, ale aj v politike), ktorá mohla ľahko prejsť až do pápežského monarchizmu. Pod tlakom protiváhy tzv. galikánskej teórie, ktorá uznávala iba neomylnosť celej Cirkvi, bol ale Manning ochotný zmieriť sa s definovaním neomylnosti pápeža aspoň v otázkach viery. No teológ a konvertita John Henry Newman (1801 – 1890) nebol zástancom ani radikálnych, ani umiernených pokusov ultramontanistov a obával sa, že pripravovaná formálna definícia pápežskej neomylnosti bude pred svetom neobhájiteľná.²

V súkromnom liste svojmu biskupovi Williamovi B. Ullathornovi (1806 – 1889) sa Newman vyjadril, že by radšej nezažil žiadnu definíciu neomylnosti pápeža, ale ak by k nej došlo, prijal by ju.³ V inom liste jezuitovi Robertovi Whittymu sa vyjadril, že ešte nenastal čas na pápežskú neomylnosť.⁴ Keď sa Newman dozvedel správu o definovaní pápežskej neomylnosti v otázkach viery a mravov konštitúciou Prvého vatikánskeho koncilu *Pastor aeternus* v júli 1870, prijal s potešením jej striedmosť a umiernenosť napriek predošlým obavám, že by zvíťazila ultramontanistická teológia.⁵ Ako sa neskôr vyjadril, definícia nestanovila nič,

---

2 *The Letters and Diaries of John Henry Newman*, ed. Charles S. Dessain, XXV (Oxford: Clarendon Press, 1973), 18 – 19.

3 *Tamže*.

4 *Tamže*, 92 – 95.

5 *Tamže*, 164 – 166.